

Pastusiak, Longin

Wystąpienie Marszałka Senatu RP Longina Pastusiaka w dniu 22 października 2003 r.

Notatki Płockie 48/4-197, 50

2003

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wystąpienie Marszałka Senatu RP Longina Pastusiaka w dniu 22 października 2003 r.

Szanowni Państwo Droga Młodzieży

W imieniu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej i własnym, serdecznie witam w budynku Senatu RP na otwarciu wystawy pt.: „Kopernik”.

W tym roku mija pięćset trzydziesta rocznica urodzin i czterysta sześćdziesiąta rocznica śmierci Mikołaja Kopernika. Z tej okazji, Senat RP, w hołdzie dla jednego z największych uczonych w historii świata, wybitnego Polaka, uchwalił w dniu 8 sierpnia br. Uchwałę w sprawie uczczenia pamięci wielkiego Polaka Mikołaja Kopernika, jednego z największych uczonych w historii świata.

Mikołaj Kopernik był człowiekiem wszechstronnie uzdolnionym i wykształconym. To on opracował traktat monetarny tj. rozprawę w sposobie bicia monet. Jako pierwszy wśród ekonomistów udowodnił, że dobra moneta wypierana jest z obiegu przez gorszą. Był też współautorem pierwszych map Warmii, Prus Królewskich, Zalewu Wiślanego i Królestwa Polskiego. Tłumaczył dzieła greckie na łacinę. Był lekarzem i doktorem prawa kanonicznego. Prowadził zakrojoną na szeroką skalę działalność publiczną. A w 1521 roku, jako administrator Olsztyna, odparł atak krzyżacki na miasto i tym samym nie dopuścił do jego zdobycia.

Najwięcej jednak czasu poświęcał astronomii, a w szczególności obserwacji gwiazd.

Powszechnie mówi się, że Kopernik to ten który „wstrzymał słońce ruszył ziemię”. Stworzona przez niego teoria heliocentryczna, obalająca powszechnie uznawaną teorię geocentryczną, była w ówczesnym świecie wydarzeniem rewolucyjnym. Zburzyła istniejący światopogląd.

Szanowni Państwo

Dzisiejsza wystawa jest wynikiem zabiegów senackiej Komisji Emigracji i Polaków za Granicą w sprawie uczczenia pamięci wielkiego Polaka, jakim był bez wątpienia, Mikołaj Kopernik. Dzięki zaś uprzejmości Towarzystwa Naukowego Płockiego, głównym jej eksponatem jest egzemplarz pierwszego wydania *De revolutionibus orbium coelestium* Mikołaja Kopernika. Z ok. tysiąca egzemplarzy pierwszego w 1543

Prezes TNP Zbigniew Kruszewski prezentuje Marszałkowi Senatu RP pierwsze wydanie dzieła Mikołaja Kopernika.

Marszałek Senatu Longin Pastusiak otwiera wystawę „Kopernika” w Senacie RP. Od lewej: Tadeusz Rzemymkowski - senator RP, Przewodniczący Komisji Emigracji i Polaków za Granicą; Longin Pastusiak - Marszałek Senatu RP; Zbigniew Kruszewski - Prezes Towarzystwa Naukowego Płockiego, senator RP.

roku wydania *De revolutionibus...* do naszych czasów zachowało się nieco ponad 150 egzemplarzy, z czego 12 egz. znajduje się w Polsce. Oprócz unikatowego dzieła Kopernika na dzisiejszej wystawie możemy zobaczyć inne równie cenne. Z pewnością należą do nich m.in. dzieła Jana Heweliusza, Kazimierza Siemienowicza, Adama z Tuszyna, Georgiusa Purbacha oraz Galileusza. Dzieła te podkreślają znaczenie rozwoju teorii heliocentrycznej i stanowią niezaprzeczalny wkład w rozwój cywilizacyjny.

Cieszy ogromnie fakt, że spotykamy się dzisiaj w tak licznym gronie. Szczególnie cieszy mnie, że są tu obecni przedstawiciele młodzieży ze szkół noszących imię wielkiego uczonego, który zmienił wielowiekowe wyobrażenia i stan wiedzy na temat wielu otaczających nas zjawisk.

Droga Młodzieży

Unikatowe eksponaty naszej wystawy, to bezcenne świadectwo i źródło wiedzy o polskich i europejskich osiągnięciach naukowych od czasów najdawniejszych. Świadectwo bliskich i ścisłych związków polskiego dorobku i wkładu w międzynarodowe zdobycze cywilizacyjne.

Pragnę, żebyście szczególnie Wy młodzi ludzie, mieli tę głęboką świadomość, że bez odkryć Kopernika, bez jego teorii, nie zaistniałyby kolejne odkrycia wszechczasów: Galileusza, Newtona, czy Keplera. To m.in. nasz, polski wielowiekowy wkład w całokształt materialnego i duchowego dorobku ludzkości, czyli dorobku kulturowego, jest ogromny i stanowi nasz niezaprzeczalny atut w procesie integracji europejskiej. Pamiętajcie, że nie wchodzimy w ten proces integracji z pustymi rękami.

To co stworzyły wcześniejsze pokolenia, wzbogacamy my współcześni i Wy młodzi, którzy będziecie kształtować przyszłość.

Życzę, aby udało się Wam zbudować tę przyszłość lepszą, ciekawszą i bezpieczniejszą.

Szanowni Państwo

Jestem ogromnie rad, że te cenne eksponaty zostały udostępnione do oglądania w gmachu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Otwieram wystawę i serdecznie zapraszam do obejrzenia. Jednocześnie dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do jej powstania.